

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

Przedmiot: CHEMIA, klasy: 7-8, rok szkolny: 2025/2026

I. Informacje podstawowe:

Szkoła Podstawowa w Tyńcu Małym im. Tadeusza Mazowieckiego

Nauczyciel: Łukasz Świeczko

Program: „Chemia Nowej Ery”. Program nauczania chemii w klasach VII-VIII szkoły podstawowej.

Autorzy: T. Kulawik, M. Litwin.

Liczba godzin w tygodniu: 2.

- II. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczyciela postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności oraz jego poziomu w stosunku do wymagań edukacyjnych, wynikających z podstawy programowej i realizowanych w szkole programów nauczania, opracowanych zgodnie z nimi.

III. Metody i częstotliwość sprawdzania osiągnięć ucznia:

(Uwaga: w trakcie semestru mogą wystąpić wszystkie bądź wybrane przez nauczyciela metody sprawdzenia osiągnięć ucznia.)

1. Diagnoza – opracowany przez wydawnictwo lub przez nauczyciela na poszczególne etapy nauczania danego przedmiotu sprawdzian diagnostyczny z przekrojowego zakresu materiału.
(Uwaga: nie podlega on poprawie.)
Częstotliwość: zgodnie z harmonogramem wydawnictwa. Waga: nie dotyczy.
2. Sprawdzian pisemny – zapowiedziana z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem pisemna wypowiedź, trwająca nie dłużej niż 2 godziny lekcyjne. Obejmuje określony przez nauczyciela zakres materiału (Uwaga: może obejmować jeden lub kilka działów).
Częstotliwość: zgodnie z wcześniejszą zapowiedzią nauczyciela. Waga: 5.
3. Kartkówka – czyli zapowiedziana z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem pisemna wypowiedź ucznia obejmująca określony przez nauczyciela zakres materiału (powyżej 3 tematów lekcyjnych) trwająca krócej niż 1 godzinę lekcyjną.
Częstotliwość: na bieżąco. Waga: 3.
4. Kartkówka – pisemna wypowiedź ucznia obejmująca zagadnienia co najwyżej z 3 ostatnich różnych tematów lekcji. Może być niezapowiedziana.
Częstotliwość: na bieżąco. Waga: 3.
5. Odpowiedź ustna – odpowiedź ustna na forum klasy obejmująca zagadnienia co najwyżej z 3 ostatnich różnych tematów lekcji.
Częstotliwość: na bieżąco. Waga: 3.
6. Praca na lekcji – może być samodzielna, bądź w grupach i obejmuje bieżący zakres materiału (Uwaga: w przypadku lekcji powtórzeniowych może obejmować cały dział lub szerszy zakres materiału).
Częstotliwość: na bieżąco. Waga: 3.
7. Aktywność na lekcji – podlega ocenieniu (w zależności od charakteru) za pomocą oceny, bądź sytemu „plus/minus”. Przez aktywny udział ucznia w zajęciach rozumie się również systematyczne prowadzenie zeszytu przedmiotowego, zgodnie ze wskazaniem nauczyciela oraz uzupełnianie zeszytu ćwiczeń jeżeli w danej klasie został on udostępniony uczniom. (Uwaga: ocena za odnotowane przez nauczyciela „plusy/minusy” podlega wpisaniu do dziennika przed wystawieniem ocen, tj. pod koniec każdego semestru).
Częstotliwość: na bieżąco. Waga: 2.
8. Samodzielne wykonanie przez ucznia innych prac – obejmuje zakresem zadane przez nauczyciela prace, np. modele, albumy, plakaty, referaty, prezentacje, doświadczenia itp.

Częstotliwość: na bieżąco. Waga: 2.

9. Samodzielne wykonanie przez ucznia prac wymagających zwiększonego wysiłku – prace, których wykonanie zajmuje więcej czasu niż jedna godzina lekcyjna.

Częstotliwość: na bieżąco. Waga: 4.

10. Przeprowadzenie doświadczenia – może być wykonane samodzielnie bądź w grupach. Ocenie podlega m.in. postępowanie zgodnie z instrukcją i poleceniami nauczyciela (w tym uwzględnia się również np. przestrzeganie zasad BHP i regulaminu pracowni), osiągnięcie zamierzonego efektu, sformułowanie prawidłowo obserwacji i wyciągnięcie odpowiednich wniosków.

Częstotliwość: na bieżąco. Waga: 3.

11. Szczególne osiągnięcia ucznia – dotyczy osiągnięć i sukcesów ucznia np. w konkursach.

Częstotliwość: na bieżąco. Waga: 7 (konkurs o zasięgu co najmniej powiatowym), 4 (konkurs na poziomie gminnym), 2 (laureat konkursu szkolnego).

IV. Kryteria oceniania:

- 1) stopień celujący otrzymuje uczeń, który posiadał pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania w danej klasie czyli:
 - a) samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
 - b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych w ramach programu danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe,
 - c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, zawodach sportowych i innych, kwalifikując się do finałów (w szkole i poza nią);
- 2) stopień bardzo dobry otrzymuje uczeń, który opanował treści i umiejętności określone na poziomie wymagań dopełniającym, czyli:
 - a) opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania przedmiotu w danej klasie,
 - b) sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne ujęte programem nauczania,
 - c) potrafi zastosować posiadaną wiedzę i umiejętności do rozwiązania zadań problemów w nowych sytuacjach;
- 3) stopień dobry otrzymuje uczeń, który opanował poziom wymagań rozszerzających, czyli:
 - a) poprawnie stosuje wiedzę i umiejętności,
 - b) rozwiązuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne i praktyczne;
- 4) stopień dostateczny otrzymuje uczeń, który opanował poziom wymagań podstawowych, czyli:
 - a) opanował wiadomości i umiejętności stosunkowo łatwe, użyteczne w życiu codziennym i absolutnie niezbędne do kontynuowania nauki na wyższym poziomie ,
- 5) stopień dopuszczający otrzymuje uczeń, który opanował poziom wymagań koniecznych, czyli:
 - a) opanował wiadomości i umiejętności umożliwiające świadome korzystanie z lekcji,
 - b) rozwiązuje z pomocą nauczyciela podstawowe zadania teoretyczne i praktyczne;
- 6) stopień niedostateczny otrzymuje uczeń, który nie opanował poziomu wymagań koniecznych do dalszego kształcenia.
- 7) O wymaganiach edukacyjnych nauczyciel informuje uczniów na początku roku szkolnego. Szczegółowe wymagania edukacyjne na poszczególne oceny są dostępne do wglądu u nauczyciela.

V. Zasady przeliczania punktów z prac pisemnych na stopień szkolny:

- 1) Przy zapisie ocen cząstkowych dopuszcza się stosowanie znaków „+” oraz „-”, przyporządkowując im odpowiednie wartości według skali:

PROCENT	OCENA
100%	celujący
od 99,00% do 99,99%	celujący -
od 98,00% do 98,99%	bardzo dobry +
od 91,00% do 97,99%	bardzo dobry
od 90,00% do 90,99%	bardzo dobry -
od 86,00% do 89,99%	dobry +
od 76,00% do 85,99%	dobry
od 73,00% do 75,99%	dobry -
od 68,00% do 72,99%	dostateczny +
od 53,00% do 67,99%	dostateczny
od 49,00% do 52,99%	dostateczny -
od 45,00% do 48,99%	dopuszczający +
od 38,00% do 44,99%	dopuszczający
od 33,00% do 37,99%	dopuszczający -
od 31,00% do 32,99%	niedostateczny +
poniżej 30%	niedostateczny

- 2) Dla uczniów posiadających obniżone wymagania nauczyciel dostosowuje sprawdzian do ich wymagań i ocenia go jak w punkcie powyżej bądź stosuje sprawdzian przeznaczony dla całej klasy, ale przelicza punkty na ocenę według zaniżonej o 10% skali:

PROCENT	OCENA
100%	celujący
od 89,00% do 89,99%	celujący -
od 88,00% do 88,99%	bardzo dobry +
od 81,00% do 87,99%	bardzo dobry
od 80,00% do 80,99%	bardzo dobry -
od 76,00% do 79,99%	dobry +
od 66,00% do 75,99%	dobry
od 63,00% do 65,99%	dobry -
od 58,00% do 62,99%	dostateczny +
od 43,00% do 57,99%	dostateczny
od 39,00% do 42,99%	dostateczny -
od 35,00% do 38,99%	dopuszczający +
od 28,00% do 34,99%	dopuszczający
od 23,00% do 27,99%	dopuszczający -
od 21,00% do 22,99%	niedostateczny +
poniżej 20%	niedostateczny

VI. Poprawa prac pisemnych

- 1) Uczeń nieobecny na sprawdzianie lub kartkówce zobowiązany jest do napisania zaległej pracy w ciągu 2 tygodni po powrocie do szkoły, w terminie ustalonym z nauczycielem. Brak zaliczenia pracy nauczyciel oznacza w dzienniku wpisując „U”. W uzasadnionych przypadkach nauczyciel może zwolnić ucznia z zaliczenia zaległej kartkówki. Fakt ten będzie odnotowany poprzez nie wpisanie lub wykreślenie z dziennika elektronicznego wpisanego wcześniej „U”.

- 2) W przypadku, gdy uczeń otrzymał „U” z powodu nieobecności na sprawdzianie lub karkówce i nie zgłosił się na poprawę w ciągu 2 tygodni od dnia powrotu do szkoły, pisze zaległą pracę niezwłocznie w czasie ustalonym przez nauczyciela (uwaga: nauczyciel nie ma obowiązku powiadamiać ucznia o wyznaczeniu terminu pisania takiej pracy, jest to zazwyczaj najbliższa lekcja, na której uczeń jest obecny).
- 3) Zaliczenie polega na pisaniu pracy o tym samym stopniu trudności.
- 4) Uczeń, ma prawo do jednokrotnej poprawy oceny z pracy pisemnej (np. sprawdzian, kartkówka, itp.) w ciągu 2 tygodni od momentu oddania prac przez nauczyciela (liczy się data wpisania oceny do dziennika). Każda ocena z poprawy jest wpisywana do dziennika obok oceny, którą uczeń poprawia (uwaga: wpisaniu podlegają wszystkie oceny, tj. zarówno wyższe, jak i niższe od oceny pierwotnej). Ocena pierwotna jest liczona z wagą: 1, natomiast ocena z poprawy z wagą wynikająca z danej kategorii.
- 5) Poprawa ocen innych niż z prac pisemnych (np. odpowiedź ustna, aktywność, przeprowadzenie doświadczenia itp.) następuje na bieżąco poprzez zdobycie przez ucznia innej nowej oceny (np. uczeń uzyska nową ocenę z odpowiedzi ustnej z całkowicie innego, tj. bieżącego w danym momencie, zakresu materiału).

VII. Szczególne okoliczności mające wpływ na ocenę:

Uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną w następujących przypadkach:

- a) odmowy odpowiedzi ustnej, brak pracy na lekcji,
- b) oddania czystej kartki w przypadku prac pisemnych,
- c) ujawnienia niesamodzielnego pisania pracy pisemnej (korzystanie ze ściąg, telefonu lub pomocy innych osób itp.).

VIII. Aktywność

- 1) Aktywność ucznia na lekcji podlega ocenie (w zależności od jej charakteru) za pomocą oceny bądź systemu zbierania „plusów/minusów”.
- 2) Pojedyncze „+” można uzyskać m.in. za samodzielne wykonanie krótkiej pracy na lekcji, krótką prawidłową odpowiedź ustną, aktywną pracę w grupie, pomoc koleżeńską na lekcji przy rozwiązywaniu problemów, przygotowanie do lekcji.
- 3) Pojedyncze „-” można uzyskać m.in. za nieaktywne uczestniczenie w lekcji, niepodejmowanie pracy podczas lekcji na miarę swoich możliwości.
- 4) „+/-”, na bieżąco są zapisywane przez nauczyciela w zeszycie nauczyciela. Co pewien czas podlegają one wpisaniu do dziennika jako jedna ocena z aktywności. Uzbierane „+” i „-” się bilansują, (tzn. „minusy” „zjadają” „plusy” i na odwrót). Podsumowanie podlega ocenie według punktacji:

4 „+”	celujący
3 „+”	bardzo dobry
2 „+”	dobry
1 „+”	dostateczny
3 „-”	niedostateczny
- 5) Ocenę celującą, bardzo dobrą i niedostateczną za uzbierane pojedyncze „+” i „-” nauczyciel wpisuje do dziennika. W przypadku ocen dobrych i dostatecznych pozostawia się pojedyncze „+” lub na prośbę ucznia zamienia się je na ocenę zgodnie ze schematem opisanym w punkcie powyżej.

IX. Pozostałe ustalenia:

- 1) Obowiązkiem ucznia jest punktualne stawianie się na lekcje.
- 2) Uczeń zobowiązany jest do przestrzegania regulaminu pracowni oraz zajmowania podczas każdej lekcji stałego, uzgodnionego z nauczycielem miejsca (brak samodzielnego przesiadania się).
- 3) Uczeń zobowiązany jest do przestrzegania zasad kultury współżycia w odniesieniu do kolegów i nauczyciela, w szczególności do dyscypliny oraz szanowania prawa innych do zdobywania wiedzy.
- 4) Na lekcjach nie wolno korzystać z telefonu komórkowego.
- 5) Uczeń ma obowiązek do rzetelnego przygotowywania się do każdej lekcji, co oznacza m.in. posiadanie podręcznika, zeszytu przedmiotowego, zeszytu ćwiczeń (jeżeli w danej klasie został on udostępniony uczniom), niezbędnych przyborów, a także odrabianie zadań domowych i systematyczne uczenie się bieżącego materiału.
- 6) Uczeń ma obowiązek prowadzić zeszyt przedmiotowy. Zeszyt powinien być estetyczny i czytelny. W zeszycie uczeń na każdych zajęciach pisze temat lekcji oraz datę jej przeprowadzenia, a także wykonuje komplet notatek i zadań które nauczyciel polecił zrobić.
- 7) W przypadku nieobecności uczeń ma obowiązek niezwłocznie uzupełnić zeszyt oraz zeszyt ćwiczeń (jeżeli w danej klasie został on udostępniony uczniom). Tylko w przypadkach szczególnie uzasadnionych, podczas długotrwałej nieobecności, nauczyciel może zwolnić ucznia z obowiązku uzupełnienia zeszytu i zeszytu ćwiczeń. Nigdy nie zwalnia się ucznia z opanowania omówionego na lekcjach materiału.
- 8) Uczeń ma prawo zgłosić brak przygotowania do lekcji maksymalnie 2 razy w ciągu semestru. Zgłoszenie braku zadania domowego jest równoznaczne z nieprzygotowaniem. Zgłoszenie powyższych faktów (zarówno braku zadania domowego i nieprzygotowania) musi nastąpić na początku lekcji w momencie sprawdzania obecności. Każdorazowo zostają one odnotowane w dzienniku elektronicznym.
- 9) Zgłoszone nieprzygotowanie oraz „szczęśliwy numer” nie zwalnia ucznia z pisania zapowiedzianych wcześniej sprawdzianów i kartkówek.
- 10) W ciągu każdego semestru uczeń powinien uzyskać minimum 4 oceny cząstkowe.
- 11) Uczeń ma obowiązek być przygotowany do każdych zajęć w zakresie poznanej na wcześniejszych lekcjach elementarnej wiedzy z danego przedmiotu. Nauczyciel ma prawo odpytać w tym zakresie ucznia i wystawić mu ocenę (uwaga: nie obowiązuje zakres 3 ostatnich tematów). W zakresie chemii za elementarną wiedzę uznaje się:
 - a) postanowienia regulaminu pracowni, w tym piktogramy
 - b) podstawowy sprzęt i szkło laboratoryjne
 - c) symbole i nazwy podstawowych pierwiastków chemicznych
 - d) określenie rodzaju reakcji chemicznej wraz z wymienieniem substratów, produktów i reagentów
 - e) określenie typu wiązania,
 - f) różne rodzaje wzorów (sumaryczne, empiryczne, strukturalne, półstrukturalne, grupowe, elektronowe kropkowe i kreskowe)
 - g) umiejętność korzystania z układu okresowego pierwiastków, krzywych rozpuszczalności i tabeli rozpuszczalności wodorotlenków i soli
 - h) budowa atomu
 - i) podstawowe wodorotlenki i kwasy nieorganiczne
 - j) określenie stosunku liczby atomów, stosunku masowego, składu procentowego,
 - k) szereg alkanów wraz z podaniem nazwy i ilości atomów węgla.

X. Ustalenia dotyczące wystawienia oceny śródrocznej i końcoworocznej:

- 1) Uczniowie na bieżąco mogą monitorować swoje postępy na podstawie uzyskanych ocen częściowych, które przeliczane są na średnią ważoną. Średnia końcoworoczna jest obliczana ze wszystkich ocen uzyskanych w bieżącym roku szkolnym.
- 2) Podstawą obliczenia średniej ważonej są wszystkie otrzymane oceny. W przypadku prac poprawianych do wyliczeń bierze się obie oceny z wskazanymi powyżej wagami (uwaga: ocena pierwotna otrzymuje wówczas wagę: 1).
- 3) Uczeń pracuje na swoją ocenę końcową cały okres i rok szkolny. Nie ma możliwości poprawy oceny końcowej przez jednoznaczne zaliczenie materiału.
- 4) Ocena roczna może być niższa lub wyższa od oceny proponowanej.
- 5) O ocenie śródrocznej jak i końcoworocznej ostatecznie decyduje nauczyciel. Wystawiona ocena może być zarówno wyższa, jak i niższa od podanych poniżej przedziałów wynikających z średniej ważonej.
- 6) Dla możliwości samodzielnego kontrolowania swoich postępów przez ucznia jak i jego opiekunów prawnych, przyjmuje się orientacyjny przelicznik średniej ważonej na poszczególne oceny:

Lp.	Zakres średniej	ocena
1.	średnia od 1 do 1,59	1
2.	średnia od 1,60 do 2,59	2
3.	średnia od 2,60 do 3,59	3
4.	średnia od 3,60 do 4,59	4
5.	średnia od 4,60 do 5,39	5
6.	średnia od 5,40 do 6,00	6